

Utskick från: SK3BG, Sundsvalls Radioamatörer, Box 173, 851 03 Sundsvall
Besöksadress: Paviljongvägen 11, Sidsjön, Sundsvall
Kontaktpersoner: *Ordförande:* Christer Byström SM3ESX 060-56 12 85
Radiotrafikansvariga: Jan-Eric Rehn SM3CER 060-56 88 73
Björn Collén SM3RMR 060-15 55 39
Email: hq@sk3bg.se **Hemsida:** www.sk3bg.se **Postgiro:** 79 16 23-2

MÅNADENS KLUBBPROFIL

Klubbprofil: SM3NXS Sten Holmgren
Bor: Tillsammans med YL ÅSA i en lägenhet på Vågsnäs vägen 45B i Domsjö (sover några "arbetsnätter" i veckan hemma hos mor i Matfors)
Ålder: 35 år
Civilstånd: Sambo med Åsa och två hundar
Yrke: Processoperatör på Wifsta Varv i Timrå

- *Vid 12 års ålder bestämde han sig - han skulle bli radioamatör.*
- *Han hade alltid ett mål i sikte, även om det kostat energi, svett och tårar.*
- *Han fick möjligheten att under 6 månader resa jorden runt, tack vare sitt stora intresse för radio och radiokommunikation.*
- *Han "förlorade" normal hörselnivå, men har kommit tillbaka som människa som han säger.*
- *Han har många härliga förslag för Sundsvallsklubbens och amatörradiohobbyns framtid.*

Hur började Ditt radio-intresse Sten?

Jag är uppväxt i Matfors. Min far hade en arbetskamratsom bodde i Stöde. 1978 då jag var 12 år gammal följde jag med till Stöde och det visade sig att min fars arbetskamrat var radioamatör, **SM3EAG/Bertil** Sundell . Hans son, **SM3BNA/Hans-Olof** Sundell som också var radioamatör var i USA. Jag satt andäktigt och tittade och lyssnade när de hade QSO med varandra. QSO var då ett helt okänt ord för mig, men jag förstod att det var ett "radioprät". Jag imponerades av att han kunde svänga runt en stor antenn genom att använda några knappar inomhus. Den dagen såddes ett frö inom mig. När jag åkte hem den kvällen bestämde jag mig för att radioamatör, det skulle jag också bli.

Matfors skola

Detta frö låg latent tills jag var 15 år och träffade Lennart. **SM3IEL** hette han på radiospråket. Lennart var inlånad som lärare på Matfors skola och höll i "Fritt valt arbete".

Lennart var duktig i ellära och RadioDX-ing och vi grabbar tyckte mycket om Lennart eftersom vi uppfattade honom som mycket professionell och inspirerande som lärare. Jag ger en stor eloge till **SM3IEL/Lennart**. Han visade oss DX-ing, lättare radioteknik, samt hur vi kunde sända våra namn på telegrafi. Lennarts lektion

(Forts. på sidan 2)

(Forts. från sidan 1)

ner missade man aldrig. Jag bodde granne med **SM3FGF/Göran** och dit gick man för att se och höra hur man körde radio.

Kurs på LV5

Vi var 5 grabbar från Matfors som gick med i Sundsvalls Radioamatörer, SK3BG, och Matforsskolan betalade kurskostnaden till amatörradio-certifikatet klass C. Utbildningen bedrevs av klubben på LV5. Hösten 1982 tog vi certifikat och vi fick signalerna

SM3NPT/Lars

SM3NSK/Patrik

SM3NTR/Peter (nu SM0NTR)

SM3NXC/Karl-Olov (nu SM0NXC)

SM3NXS/Sten

Äntligen blev jag QRV som radioamatör. Mitt mål från 12 års ålder var uppnått.

Vad hände sedan?

Jag körde radio med C-certifikatet under hela gymnasietiden. Jag gick utbildning till styr- och reglermekaniker på Västermalms skola. Direkt efter skolperioden blev jag erbjuden jobb på Matfors Pappersbruk tills jag gjorde lumpen 1986.

När jag mönstrade sökte jag som telegrafist inom marinen, men hamnade tyvärr inom armén som telegrafist på S3. Besvikelsen gjorde att jag överklagade, men beslutet kvarstod att jag skulle till S3 Boden. Överraskad blev jag när jag fick ett brev igen att jag tillsammans med 15 andra blev kallade till KA5 i Härnösand där jag fick göra om telegrafiprovet. Varför förstod jag inte genast eftersom jag hade "spikat" provet vid mönstringen. Den här gången fick vi lära oss telegrafitecken som inte fanns. Nytt prov och resultatet vet jag ännu inte, men provet blev att jag blev omflyttad till Sydkustens Örlogsbas i Karlskrona som telegrafist. Glädjen var enorm när jag fick beskedet. Nu gällde det att göra bra ifrån sig, för mitt mål var att komma med på skolfartyget HMS Carlskronas (SL8CKR) långkryssning jorden runt under en 6 månadersperiod. Syftet med långresan var utbildning av kadetter till blivande officerare samt att näringslivet krokade på med PR och cocktailpartys ombord på däck i samband med att vi lade till i olika större hamnar.

Åter på skolbänken

I mars 1986 ryckte jag in. Vi tränade telegrafi, teori, teknik, fjärrskrift varenda dag i 6 månader. Dessutom skrivmaskinsutbildning. Av 25 telegrafister skulle det tas ut 4 telegrafister till skolfartyget och långkryssningen. Jag kämpade på med telegrafiutbildningen och jag lyckades som den första på 5 år att avlägga Flottans signalmedalj. Kravet för medaljen var 5 godkända prov felfritt i 110 takt under 20 minuter, klartext blandat med kryptotext. När jag hade gjort det fjärde godkända provet var jag rätt nervös inför det femte och avgörande provet. Med det gick vägen. Glädjen var dubbelt så stor för mig eftersom jag blev uttagen som en av de fyra på skolfartyget HMS Carlskrona och jag såg framför mig en 6 månades jordenruntkryssning tillsammans med 160 personer. Nu kompletterade jag även amatörcertifikatet till A-certifikat.

Minns Du hur rutten gick Sten?

Ja naturligtvis, Sten går fram till en världsprefixkarta och pekar och visar:

SM7 Start här i Karlskrona, via
CT2 (nu CU) Azorerna
PJ5 St Bartholemey
HP Panama/Panamakanalen
TI9 Cocos Island
W6 San Diego
KH6 Hawaii
JA1 Tokyo
DU Filipinerna
VS6 (nu VR2) Hong Kong
DU Manilla
VK4 Cairns
VK2 Sidney
VK6 Perth
VK9C Cocos Island
4S7 Sri Lanka

(Forts. på sidan 3)

(Forts. från sidan 2)

VU Madras
J2 Djibouti
Röda Havet/Suezkanalen
I Sicilien
Medelhavet och ut genom Gibraltarsundet och
ut i Atlanten igen
CT Lisabon
D Kielkanalen
SM7 Karlskron

Hur var det att vara radiotelegrafist ombord?

Körigt, som telegrafister var vi aldrig lediga, vi bytte av varandra i en så kallad sjövak. Många telegram, väder- och nyhetsrapporter som skulle förmedlas både som militärt och civilt/privat till alla ombord. Trots det körde jag ca 1500 QSO:n på ledig tid med signalen SL8CKR/MM. Det är en speciell känsla och sitta och köra telegrafi med handpump vid stormstyrka då man måste spänna fast stolen i golvet och sittande med flera graders vinkel vid rullande sjögång sända telegrafi.

Hur har det gått med Ditt radiokörande genom åren?

1982 köpte jag en Heathkit HW101. Före dess lånade jag klubbens QRP-rigg av märket Argounat som jag körde på. 1985 införskaffade jag en ICOM IC-720 och i början av 1990-talen bytte jag ut den till en Kenwood TS940S AT. Det är samma modell som nu finns på radioklubben i Sundsvall. Till den har jag ett Kenwoods slutsteg TL-922. Denna utrustning står sedan 1994 nedpackad. Glädjande så finns då möjligheten att köra radio från radioklubbarna i Sundsvall och Ö-vik. Det är inte någon speciell

trängsel kring radiostationerna varken i Sundsvall eller Ö-vik, säger Sten och ruskar på huvudet.

QRT i 6 år.

1994 råkade jag tyvärr ut för en öronsjukdom. Jag blev hyper-överkänslig för ljud. Jag hade en smärtgräns i öronen, på en så låg ljudnivå som bara 60dB. Jag blev sjukskriven i drygt tre månader. Jag började jobba igen med ett anpassat jobb för min hörsel och jag kände mig 100% socialt utslagen. Med åren har det blivit något bättre. Nu är smärtgränsen vid ca 80 dB. Jag har öronproppar då jag kör bil och då jag är i bullrig miljö. Nu i dagarna är det första gången på 10 år som jag gått på en bio, visserligen med öronproppar men vilken känsla att få uppleva filmen "Sagan om ringen". När jag lägger mig för att sova så är det tyvärr ett stort oljud i mina öron. Så fungerar jag idag. Men jag är glad att det är på en något acceptabel nivå för mig. Sedan 2001 har jag försökt bli radioaktiv igen och nu trivs jag med livet och tillvaron.

"Hemlös"

De senaste två åren har jag känt mig "hemlös" jag kan förklara det så här. Jag kom hem till Matfors pappersbruk våren 1987. När Matforsfabriken lades ned 1989 flyttade jag till Östrandfabriken i Timrå för att 1992 börja vid Wifsta Varv där jag har varit i 10 år frånsett år 1999 – 2000 då jag kompletterade mina studier genom Kunskapslyftet i Örnsköldsvik. Jag hade tidigare träffat Åsa som är hemmahörande från Ö-vik och vi valde att flytta ihop i en lägenhet i Domsjö. Jag återupptog arbetet på Wifsta Varv och nu "pendlar" jag till jobbet. Sover över mellan arbetsskiften i Matfors och så fort det blir en längre ledighet än 16 timmar åker jag "hem" till Domsjö. Så här kommer det att pågå tills Åsa är klar med sina högskolestudier eller att jag blir erbjuden ett jobb på närmare håll. Vart vi sedan hamnar vet vi inte men det känns som jag är lite "hemlös" för närvarande säger Sten och skakar på huvudet. Men jag har fått Åsas löfte om att vi ska tillsammans se efter ett riktigt bra radio-QTH med minst 200 meter till närmaste granne. Det är vårt nästa gemensamma mål.

Minns Du något speciellt QSO Sten?

Ja, när vi gick på långkryssningen och var söder om Australien så hade jag QSO med **SM3CER/Janne**. Det var en härlig känsla att få prata hem till Sundsvall.

Vid inloppet till San Diego blev vi uppropad via

(Forts. på sidan 4)

(Forts. från sidan 3)

ljus-morse av ett amerikanskt hangarfartyg. Jag var den enda telegrafikunniga personen på bryggan så jag blev utsedd att ta emot och svara på meddelandet. Det gick bra att även kommunicera via lampa.

En annan händelse som jag minns från min tid som radiotelegrafist. Vid ett nattpass då vi befann oss i Medelhavet hörde jag ...---... ..---...
...---... SOS på 500 Hz. Ivrigt startade jag bandspelaren, började skriva ned position samt orsaken till SOS-alarmet. Brand ombord i maskinrummet på ett lastfartyg. Fartyget bara drev. Jag väckte radiobefälet. Vi kontaktade närmaste kustradiostation och meddelade vår position. Fartygschefen väcktes. Vi slog stopp på vårt fartyg, avvaktade ny ordergivning från kustradiostationen. Det visade sig turligt nog att ett annat lastfartyg var närmare och fick ordergivning att ändra kurs och gå till undsättning. Det hela slutade lyckligt. Vid det tillfället hade jag nog den största adrenalinanhopningen och högsta pulsslåg som jag någonsin haft, säger Sten.

Hur många QSO:n har Du kört och hur ser Du på framtiden i Ditt radiokörande?

Min glädje är att jaga nya radioländer. Vissa länder man kör har inte varit QRV på 10 år. Jag kan sitta timtal, ibland 2-3 dagar innan jag kommer igenom. Då man äntligen lyckas komma igenom muren av japanska, europeiska och amerikanska radioamatörer och äntligen lyckas komma fram till DX-peditioen, då känns det glädjande. Jag kan utbrista "-JA, JA, JAJAMEN-SAN, ÄNTLIGEN", en väldigt speciell känsla som är lite svår att beskriva, säger Sten med ett stort leende.

Med min egen signal har jag kört snart 14.000 QSO:n. Jag uppskattar att jag har kört ytterligare ca 4 000 QSO:n från SK-stationer och SL-stationer. 99,5 % av alla QSO:n är på CW. De SSB QSO:n jag kör är för att få just de nya radioländer och IOTA-öar jag behöver.

Sedan jag kom igång igen år 2000 känns det som jag fått börja om på nytt igen och det känns verkligen utmanande. Denna utmaning unnar jag verkligen andra radioamatörer som har varit QRT en längre eller kortare tid.

Är det någon skillnad idag mot för 10 år sedan?

Jag tycker att det är mer medvetet förstörande på rara nya DX. Amatörer som stämmer av på frekvensen. Ropar allmänt anrop, testar telegrafibuggen o.s.v. Jag minns inte att jag upplevde det förut. Jag har idag kört ca 290 länder (jag har tappat 6 år av bra radiokonditioner) och det är möjligt att svårigheterna att köra de resterande länderna gör att jag upplever stormönten tydligare idag än förut.

Vad har Du för framtidsplaner med radiohobbyn?

- Att tillsammans med Åsa få ett eget QTH med två antennmaster och att jag kan vara QRV på alla amatörradioband från 1, 8 kHz till 50 MHz.
- Att skaffa hem ett antal diplom och DXCC som av slöhet ännu inte har blivit beställda .
- Att ha en aluminiumväska med en komplett radioutrustning för mobilt körande. Jag har börjat köra IOTA öar.
- Att åka ut till Alnön eller någon annan ö efter norrlandskusten och ropa att man är QRV och där köra ett antal QSO:n.

Jag skulle vilja att klubbarna i Övik och Sundsvall skulle bli mobil-aktiva, ex.vis besöka en fyr eller firskepp och köra under den s p e c i e l l a " L i g h t h o u s e -

weekenden" i augusti. Här gäller det för klubbarna att ta vara på de möjligheter som finns alldeles inpå oss, annars somnar ju klubbarna in framöver, om ingenting görs NU!

En annan dröm är att åka tillsammans i en grupp till ett rart prefix och köra radio och få möjligheten att sitta där som spindeln i nätet i en så kallad pile-up. Vilken dröm!

(Forts. på sidan 5)

(Forts. från sidan 4)

Att köra DXCC QRP känns både kittlande och lockande säger Sten.

Hur ser Du på VHF / UHF / SHF - trafiken?

Helt okänt för mig. Oj, oj, oj vad mycket spännande jag har att lära mig framöver, säger Sten med ett leende.

Vad har Du för favoritsida på Internet?

Eftersom jag jagar nya länder tittar jag mycket på QRZ.com och Buckmaster då jag söker adresser till olika radioamatörer. Klubbens hemsida med Jannes contestsida är outstanding förstås. Eftersom jag jagar nya länder och prefix tittar jag efter när de stora testerna går, för det är ju där man har möjlighet att köra en del länder varifrån det normalt sett är låg eller ingen radioaktivitet.

Hur ska vi få in nya radioamatörer i hobbyn?

Har inte jag haft **SM3IEL/Lennart, SM3FGF/Göran** och mina kompisar i Matfors som var med mig upp till klubbstugan på Södra Berget hade jag inte varit radioamatör idag. Det känns hårt att säga så, men det är ett faktum Jörgen. Jag har upplevt en total nonchalans från andra klubbmedlemmar under mina första år som radioamatör. Det kändes som om jag med mitt lilla C-certifikat inte hade något att tillföra i diskussioner. Dessvärre känns det likadant idag när jag ser nya ansikten komma till klubben. Gästvänligheten, visa någon intresse, att bry sig om en annan, verkar ligga på en mycket låg nivå. Detta säger jag inte för att klaga utan för att kunna lyfta klubben inför framtiden. Tyvärr finns den här känslan på flera radioklubbar. Det här är, som jag ser det, det största problemet och utmaningen för klubbarnas framtid.

Fånga upp de nya, visa dem, ta med dom på en field-day, visa vilka möjligheter man kan åstadkomma med små medel som betyder så mycket runt om i världen. Ex vis köra radio från Alnö EU-087. Vi kan ha hur många kampanjer som helst men det är det personliga engagemanget som måste fram. Jag vill inte påstå att jag är bättre, utan jag vill säga, vi är inte bättre än så här idag. Man ser inte den lilla killen i den nya unga amatören. Omvänt är det i ishockeyn, här skickas agenter långt ner i pojk- och flicklagen

för att stimulera och entusiasmera och för att hitta ämnen för NHL.

Det finns ljuspunkter bland några av amatörerna i klubben, ingen nämnd och ingen glömd, som har uppmuntrat mig från första dagen. Det finns många radioamatörer idag som har jobb och positioner som de aldrig skulle ha haft om de inte hade fått några uppmuntrande ord på vägen till amatörradiocertifikatet. För mig betyder radioklubben oerhört mycket där jag kan utvecklas som radioamatör speciellt nu när jag är sk "hemlös".

Den 30 april på eftermiddagen träffades vi på radioklubben i Sidsjön, var annars, Sten är ju "hemlös" som han beskriver. Mötet med Sten känns inspirerande för framtiden.

- Tänk vad "gott mentorskap" kan ge utdelning i en människas liv, vad kan då inte Du och jag åstadkomma för nya amatörer. Möjligheterna är oändliga bara vi fångar tillfället...
- Tänk vad målmedvetenhet kan ge utdelning, för en 12 årig grabb som idag har hunnit bli 35.
- Tänk vad motgångar kan vändas till framgångstänkande för Åsa och mig.
- Tänk vad radioklubben betyder, bara för en av våra medlemmar.
- Tänk vad vi alla kan göra och att vi betyder mycket för varandra.
- Tänk vad uppmuntrande ord kan göra mycket, "-Jag tror inte jag fått åka jorden runt om jag inte blivit uppmuntrad att ta amatörradiocertifikat" säger Sten avslutningsvis.

Vid pennan
SM3FJF/Jörgen

Fotnot: 1980-talets A-certifikat med 80-takt i telegrafi motsvarar dagens klass 1 certifikat med 25-takts telegrafi.